

منطقه آزاد مشترک کشورهای ساحلی خزر تشکیل شود

معاون اول رییس‌جمهور طی سخنانی در دومین مجمع اقتصادی خزر که در روسیه در حال برگزاری است، ضمن ارائه چندین پیشنهاد خواستار تشکیل منطقه آزاد مشترک کشورهای ساحلی خزر شد.

معاون اول رییس‌جمهور طی سخنانی در دومین مجمع اقتصادی خزر که در روسیه در حال برگزاری است، ضمن ارائه چندین پیشنهاد خواستار تشکیل منطقه آزاد مشترک کشورهای ساحلی خزر شد.

به گزارش ایسنا، محمد مخبر، معاون اول رییس‌جمهور با تأکید بر اینکه جمهوری اسلامی ایران در راستای سیاست خارجی دولت سیزدهم، به دنبال گسترش همکاری و تعامل همه جانبه با کشورهای همسایه به خصوص با کشورهای ساحلی دریای خزر می باشد، تصریح کرد: ایران با توجه به موقعیت ژئوپولیتیکی و ژئواکونومیکی خود به عنوان محل اتصال دریای خزر به کرانه های جنوبی و آب های گرم خلیج فارس، دریای عمان و اقیانوس هند، برای ایجاد تحرک در همکاری های اقتصادی و تجاری میان کشورهای ساحلی دریای خزر عزم جدی دارد.

معاون اول رییس‌جمهور با بیان اینکه دریای خزر بستر بسیار مناسبی را برای گسترش همکاری ها در عرصه های مختلف میان کشورهای ساحلی این دریا فراهم ساخته است، بر استفاده و بهره مندی از ظرفیت های اقتصادی یکدیگر برای توسعه، پیشرفت و رفاه مردم منطقه تأکید کرد و هفت پیشنهاد را برای توسعه مناسبات و ارتقاء سطح همکاری ها میان کشورهای حاشیه دریای خزر مطرح کرد.

متن کامل سخنان محمد مخبر در دومین مجمع اقتصادی دریای خزر که در پارک فناوری اسکولکوا شهر مسکو برگزار شد به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای میخائیل میشوستین نخست وزیر محترم فدراسیون روسیه

جناب آقای اسداف نخست وزیر محترم جمهوری آذربایجان

جناب آقای اسماعیل اف نخست وزیر محترم جمهوری قزاقستان

جناب آقای مرادف معاون محترم نخست وزیر ترکمنستان

خانم ها و آقایان؛

در آغاز مراتب خرسندی خود را از برگزاری دومین همایش اقتصادی دریای خزر در شهر مسکو ابراز می دارم و از جناب آقای میخائیل میشوستین نخست وزیر محترم فدراسیون روسیه به خاطر میزبانی و سازماندهی این نشست کاربردی و ارزنده، صمیمانه تشکر می نمایم.

امیدوارم این همایش، برکات و نتایج نویدبخشی را برای مردم کشورهای ساحلی دریای خزر و همچنین برای دولت ها و ملت های پیرامونی که به هر نحوی دارای ارتباط و پیوستگی تجاری و اقتصادی با این پهنه آبی ارزشمند هستند، به همراه داشته باشد. همانطور که می دانید همایش امروز ثمره اجلاس سران کشورهای ساحلی دریای خزر است.

با توجه به اهمیت ابعاد اقتصادی در توسعه همگرایی منطقه ای، این همایش به عنوان ابتکاری بسیار خوب و سازنده موجب تقویت دوستی، همبستگی و همکاری پنج جانبه میان کشورهای ساحلی دریای خزر خواهد شد و به عنوان سکوی مهم، فرصت مغتنمی را برای بخش های دولتی و خصوصی کشورهای ساحلی و حتی برای کشورهای غیرساحلی این دریا فراهم می سازد تا همه بتوانیم از ظرفیت های اقتصادی یکدیگر برای توسعه، پیشرفت و رفاه مردم منطقه و ملت هایمان بهره مند شویم.

دریای خزر به عنوان میراث مشترک و کانون پیوند میان ما، بستر بسیار مناسبی را برای گسترش همکاری ها در عرصه های مختلف میان کشورهای ساحلی این دریا فراهم ساخته است.

جمهوری اسلامی ایران در راستای سیاست خارجی دولت سیزدهم، به دنبال گسترش همکاری و تعامل همه جانبه با کشورهای همسایه به خصوص با کشورهای ساحلی دریای خزر می باشد و با توجه به موقعیت ژئوپولیتیکی و ژئواکونومیکی خود به عنوان محل اتصال دریای خزر به کرانه های جنوبی و آب های گرم خلیج فارس، دریای عمان و اقیانوس هند، برای ایجاد تحرک در همکاری های اقتصادی و تجاری میان کشورهای ساحلی دریای خزر عزم جدی دارد و به منظور بهره مندی هرچه بیشتر از توانمندی ها و ظرفیت های بخش های دولتی و خصوصی کشورهای ساحلی، دستیابی به منافع مشترک اقتصادی، روان سازی حمل و نقل و ترانزیت ترکیبی و رونق تجارت درون منطقه ای و میان منطقه ای در حوزه خزر، پیشنهاد تشکیل «منطقه آزاد مشترک کشورهای ساحلی دریای خزر و ایجاد کریدور سبز ترانزیتی و گمرکی» را مطرح می نماید.

همچنین پیشنهاد می کنیم در جهت توسعه همکاری های پولی، بانکی و مالی با کشورهای ساحلی دریای خزر، «دستور عملی خاص» تدوین و اجرایی گردد؛ کاری که جمهوری اسلامی ایران با بعضی از کشورهای ساحلی شروع کرده است.

حضر گرامی؛ امروزه تقویت هرچه بیشتر کریدور حمل و نقلی شمال-جنوب که شامل همکاری سه جانبه ریلی جمهوری اسلامی ایران، ترکمنستان و قزاقستان از یک طرف؛ و جمهوری اسلامی ایران، روسیه و جمهوری آذربایجان از طرف دیگر می شود، یک امر جدی است و موجب تحکیم همکاری ها بین کشورهای ساحلی و غیرساحلی دریای خزر می شود. تلاش برای رفع موانع و توسعه همکاری های ترانزیتی از طریق دریا، راه آهن و جاده با بهره گیری از زیرساخت ها و ظرفیت های حمل و نقلی جمهوری اسلامی ایران موجب تقویت تعاملات اقتصادی در خزر خواهد شد.

همچنین به منظور یکسان سازی و هماهنگی تعرفه های حمل و نقل ریلی، جاده ای و دریایی و نیز ایجاد زمینه برای سرمایه گذاری های مشترک در کارهای زیربنایی مانند بنادر، کشتیرانی و خطوط راه آهن، تشکیل «کمیته همکاری حمل و نقل، ترانزیت، تعرفه و تجارت و گمرکی» را پیشنهاد می نمایم.

جمهوری اسلامی ایران به لحاظ جغرافیائی و دارابودن منابع و ذخایر بالقوه و بالفعل انرژی و معدنی، از ظرفیت های بسیار مناسبی برای صدور و سوآپ نفت و گاز و فرآورده های نفتی به بازارهای مختلف منطقه و جهان برخوردار است. در این زمینه در سال گذشته، خوشبختانه تجربه ی خوب از سرگیری سوآپ نفت و گاز از طریق ایران با برخی کشورهای ساحلی را داشته ایم. این قبیل همکاری ها با دیگر کشورهای ساحلی نیز قابل گسترش است. برای توسعه همکاری ها در این بخش، پیشنهاد می کنیم «کمیته همکاری نفت و گاز و فرآورده های نفتی کشورهای حاشیه دریای خزر» تشکیل شود.

همچنین ایجاد شبکه یکپارچه برق و یکسان سازی فرکانس های برق کشورهای ساحلی و تسریع در اتصال شبکه های برق ایران به شبکه های برق کشورهای ساحلی دریای خزر، و انجام تبادلات فصلی حامل های انرژی ضروری است. در این خصوص تشکیل «کمیته توسعه همکاری در زمینه های برق، آب و تجهیزات مربوطه میان کشورهای ساحلی دریای خزر» از دیگر پیشنهادات ما می باشد.

همکاران گرامی؛

دریای خزر میراث مشترک ماست و وظیفه داریم این دریا را برای آیندگان حفظ کنیم. بایستی بین توسعه اقتصادی و حفاظت محیط زیست خزر تعادل برقرار گردد.

متأسفانه طی سال های اخیر شاهد کاهش سطح آب دریای خزر و افزایش روند تخریب محیط زیست و کاهش ماهیان خاویاری و سایر آبزیان هستیم. بر این اساس، تاکید داریم در کنار بهره برداری اقتصادی از منابع زنده و غیرزنده دریای خزر، کشورهای ساحلی نسبت به تعهداتی که در زمینه شیلات و محیط زیست دارند، پایبند باشند و قوانین مربوطه را رعایت کنند، چون این پهنه آبی مشترک مکانی برای بهره مندی اقتصادی همه کشورهای ساحلی آن است. جمهوری اسلامی ایران ضمن پیشنهاد ارتقای همکاری کشورهای حوزه دریای خزر در زمینه امنیت غذایی، آمادگی دارد در تهیه و نقشه راه و طرح تفصیلی این ابتکار عمل تشریک مساعی نماید. بایستی به اصل «رعایت استانداردهای زیست محیطی و بهره برداری معقولانه» توجه شود. تعهدات کشورهای ساحلی خزر در قالب کنوانسیون حفاظت از محیط زیست دریای خزر معروف به «کنوانسیون تهران» و پروتکل های الحاقی آن، محمل حقوقی مناسبی برای حفظ محیط زیست این دریا است. انتظار داریم با توافق کشورهای ساحلی خزر «دبیرخانه کنوانسیون تهران» هرچه سریعتر در این منطقه مستقر شود.

همکاران عزیز؛

جمهوری اسلامی ایران به رغم همه فشارها و تحریم های گسترده ۴۰ساله موفق شده است در سرمایه گذاری در بخش گاز، نفت، برق و ایجاد شهرهای پتروشیمی در ساحل دریا، انتقال آب از دریا و ایجاد شبکه راه آهن پرسرعت، کاهش تورم و مثبت شدن تراز تجاری پس از سال ها گام های بلندی بردارد و با سرمایه گذاری در بخش ترانزیت با ایجاد ۲۰۰ کیلومتر راه آهن می تواند کشورهای حاشیه دریای خزر را از یک طرف به اروپا و از طرف دیگر به مدیترانه متصل کند. اگر بتوانیم رشت را به آستارا و خرمشهر را به بصره با ۲۰۰ کیلومتر راه آهن متصل کنیم می توانیم به اروپا و مدیترانه وصل شویم.

ترانزیت جزو ظرفیت های بالای دریای خزر است. دریای خزر ودیعه الهی برای رفاه مردمی است که در ساحل این دریا زندگی می کنند و وظیفه دولتهاست که بسترهای لازم را برای استفاده کافی در اختیار مردم قرار دهند و بستر فعال شدن مردم و بخش خصوصی را فراهم کنند. ما در تبادلات مالی، پولی و بانکی مشکل داریم. در ایجاد تعرفه ها و همسازن سازی تعرفه ها و عوارض مشکل داریم. خوب است دبیرخانه ای برای این اجلاس تشکیل شود و این مسائل را با نقشه راه مشخص و برنامه درازمدت دنبال کند و وحدت را در کشورهای حاشیه دریای خزر ایجاد کنیم.

اگر بتوانیم سازو کار مناسبی برای استفاده از ظرفیت های کشورهای حاشیه خزر ایجاد کنیم، گامی بلند در جهت توسعه اقتصادی و اقتدار این منطقه برداشته ایم. ظرفیت این کشورها اگر با هم افزایی و وحدت نظر طراحی شود می تواند به ایجاد منطقه ای امن و موثر در اقتصاد بین المللی کمک کند.

در پایان لازم می دانم بار دیگر از دولت فدراسیون روسیه به خاطر میهمان نوازی و سازماندهی عالی این همایش تشکر نمایم. از همتایان خود و حضر محترم نیز سپاسگزارم.